Autor Guste Santini
Nedjelja, 17 Lipanj 2001 21:04

ZVONIMIR BALETIĆ: „POGREŠNA KONCEPCIJA STABILIZACIJE“, Znanstveni skup: “HRVATSKA GOSPODARSKA KRIZA I PRAVC ZAOKRETA IZ RECESIJE U EKONOMSKI RAZVOJ”, održan u Hrvatskoj akademiji znanosti I umjetnosti 31. svibnja 2001. godini, “EKONOMIJA/ECONOMICS”; HAZU-RIFIN, Zagreb. svibanj 2001.; godina 8, broj 1; str. 43-57.

Autor polazeći od kapitalističkog sustava kao činjenice i stoga odbija raspravu o socijalističkom sustavu čime se jasno određuje o nepotrebnosti tih i takvih rasprava. Ovim određenjem autor se oslobađa da slobodno govori o kapitalističkom sustavu u vremenu i o njegovim pojavnim oblicima tokom vremena.

Ističe: **“Nezaposlenost, visoka zaduženost, koncentracija vlasništva, monopolska konkurencija, bijeg kapitala, relativne cijene i izvozna konkurentnost, zaštita radničkih prava, socijalna nesigurnost sve su tipični problemi kapitalističke dinamike, a ne komunističko naslijeđe.“**

Vrlo sažeto i inspirativno Baletić određuje početak osamdesetih godina početkom „pobjedničkog pohoda liberalizma kao klasične kapitalističke ideologije nakon dugog razdoblja protekcionizma i državnog kapitalizma“. Njegova analiza „uokvirena“ je u socijalni sustav jer stupanj međuovisnosti svekolikih podsistema takvog je intenziteta da nije moguće analizirati događeno u užem kontekstu - statičke teorije opće ravnoteže. Ovim istupom ekonomskoj teoriji vraća kvalitativnu analizu kao nezamjenjivu metodu ne osporavajući (implicite) kvantitativne dokaze.

Posebnu pažnju autor posvećuje globalnim događanjima i međunarodnim institucijama koje su u funkciji te i takve globalizacije diktirane od strane oligopolne strukture multinacionalnih korporacija. Što više financijske institucije, čiji je sudionik u osnivanju bio i sam Keynes, dio su tog globalnog sustava i politike. Posebno ukazuje na poseban položaj SAD-a i FED-a.

Definirajući položaj Hrvatske u tim odnosima Baletić ističe: **”U težnji da se pokažemo maksimalno liberalni I tržišno otvoreni, Hrvatska je nepripremljena ušla u nedovoljno transparentni svijet, velikih tržišnih sila I mreža interesa. I dok smo se morali opravdavati za navodnu zatvorenost, ksenofobiju, protekcionizam, nismo ni primjetili kako su stranci uzeli ono što ih je najviše zanimalo – tržište roba, financijsko tržište, tržište informacija…….Još uvijek euforično pričamo o našem uključenju u svijet, a ne primjećujemo da smo već priključeni I integrirani na način koji upravo tom svijetu najviše odgovara.”**

Ukratko analizira privredna kretanja I zaključuje da je na Hrvatsku primjenjiva tzv. teorija dužničke ekonomije a to svakako nije prihvatljiv model razvoja . Naprosto kada jednom postanete zaduženi do granice mogućnosti servisiranja inozemnog duga tada rast BDP odlazi na servisiranje duga a vi postajete maksimalno kooperativni. MMF I World bank postaju institucije kontrole dužničkih zemalja a ne institucije koje bi pokrenule razvoj u tim zemljama. Baletić ukazuje da je sve to vidljivo u Hrvatskoj I zaključuje: ostvareni rezultati pokazuju da je neoliberalistički pristup krivi I da ni u budućnosti nije moguće očekivati bolje rezultate. Drugim rječima Baletić inzistira na promjenama. Ja mu zahvaljujem jer jedino promjene mogu otvoriti

novu šansu građanima Hrvatske. Koncepcija i strategija razvoja nije dovoljan ali je prvi korak potrebnih promjena.